

IJA # 1664

אמתאל אל דאודייה

Amthāl al-Dā'udiyah

Tsemah, Dā'ud S.

Baghdad, 5688 (1927)

במתא ל דאודיך

קסס תאני

מן ורוד אל דאודיך קסס סאלס וראכט

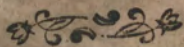
ולאכט: שיריס 2 חדיטה

בקלס הדט"ר

הד"ס צמח

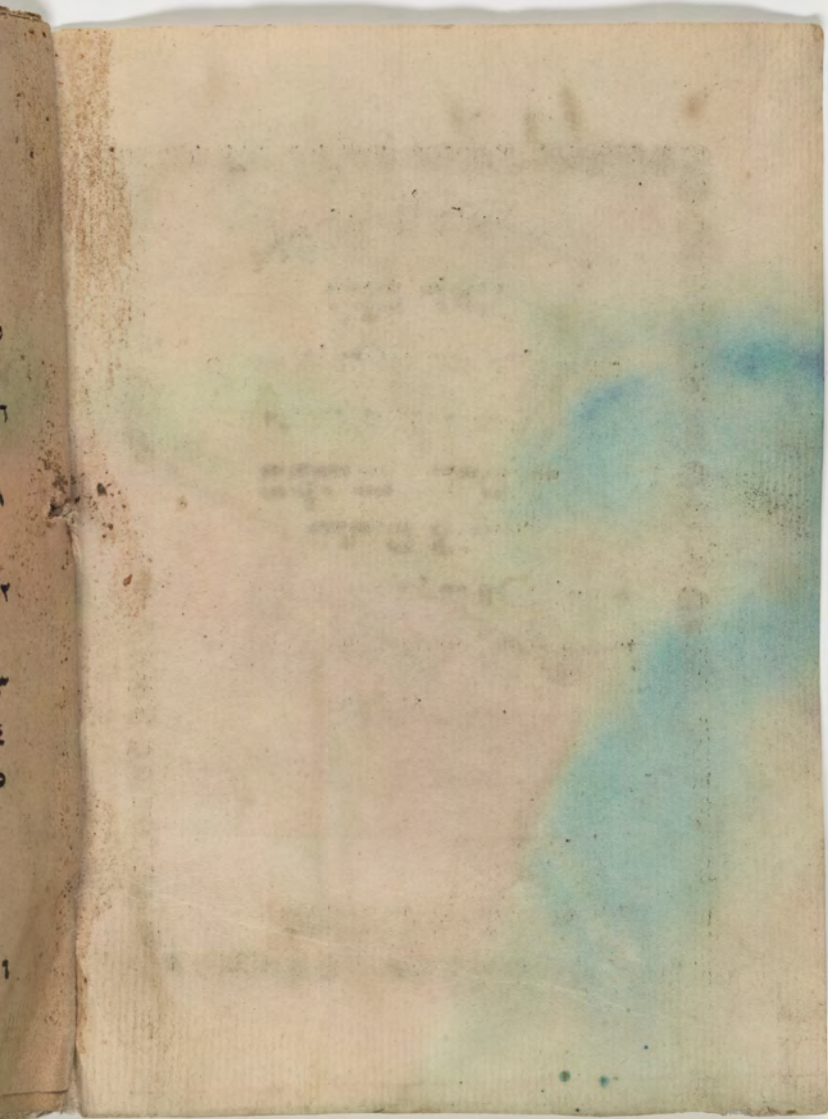
לאכט אל ורוד וכל חק מחפון לבו

כסליו בנדאד התפר"ח

מנחה שלוחה

משבעת ל ומנייה

אמתאל אל דאודייה קסם ב' ו

פעל ג' מן ורוד אל דאודייה קסם ב'

קנה חכמה מה טוב מחרוץ
וקנות בינה נבחר מכסף (משלי מז')

קנה חכמה קנה בינה ותהיה

בתוך מושב עמיתך כאריה

הלא סכלות תמותת הבעלים

והחכמה בעליה תחיה

ו' (קא אדיב פרנסאווי) א' סלמה

מע א' גהל שדידת א' כטר :

י' (קא שכספיר) א' גהל סכט מן א'

וא עלם סלם א' גנה :

י' א' עקל א' סלים פי א' גסם א' סלים

י' א' עאלם לו מאת דכרהו יבקא

י' א' עקל עקלין מסמוע ומטבוע פאל

מסמוע אדי נתעלמהו מן א' ג'יר וא

מטבוע אלדי טבעהו א' כלאק בנא

(ואנצור כתאבי תמרין אל עקל) :

י' (קאל שכספיר) יסעי אל עאקל

אמתאל אל דאודייה

באצלחה מא פסד ולא יצויע וקתהו
באל בכא :

127 א עלום ארבעה . עלם א פקה . לא
אדייאן . ועלם א טב לאל אכדאן .
ועלם א נגום דאר זמאן . ועלם אל
מנטק לאל לסאן :

128 אדא צאדקת אנסאן אנצר עקלהו
לא תנצר דינהו . לאן דינהו דהו
ועקלהו דהו ולך :

129 לא תאדב מן פאתהו א עקל . ולא
תאמן מן פאתהו אל אצל :

130 מן לא יריד קבול אל נציחת אלתי
לא תכלפהו בשיי פאנהו ישתרי א
אסף פי אל מסתקבל ג'אלי :

131 (קאל קונפיוסוס פילסוף א צין) א
מא תאתמנהו לא תסתכדמהו ואדא
אסתכדמתהו לאזם תאתמנהו :

132 א זנגנה תגיב אל בכל . בקדר מא

יכתר אל דהב תזיד מחבתהו :

133 (קאל גות) אלא אנעדמת אל

שנאעה אנעדס כל שיי . ומות אל

גבאן כיה מן וגודהו :

134 (קאל שכספיר) ימות אל גבאן

אמרארן קבל מותהו ול שנאע לא

ידוק מרארת אל מות אה מרה ואחדה :

135 כמסה תפרח אל קלב אל מלך לא

סכנה . ול רזק לא גנה ואוולאד

לא צנא . ול צחה לא הנא . ומרת

אל מחסנה :

136 אל מא ענדהו מרה מחסנה מא ענדהו

מרווה . ול מא ענדהו אוולאד מא

להו פכר מן אל דנייא : ול כאלי מן

אל תנין כלי מן אל הם ול גים :

137 אל ינצר אל אעגא מנהו יזיד קהרהו

אל ינצר אל אנזל מנהו יטיב דהרהו :

138 אכתר אל אייאס ציאען יום אל מא

יצחק אל אנסאן פיהו :

139 ארבע קבאייח פי ארבעה אקבח .

אל בכל ענד אל מלוך . ואל כדב ענד

אל קצאת (דיינים) . ואל חמאקה ענד

אל עולמא . ואל וכאחה ענד אל נסא :

140 אוול אל עשק אל בין (נצר) ואווק אל

חריק אל בין : (בין אל נאר)

141 רא תוועד אוועאד אלדי ופאהום ענד

בעאד :

142 אל עאקל מן ירא באוול ראייהו

אכר אל אמר (איזהו חכם הרואה את

הנולד) :

143 אל שנאע מן יחכם אטכאעהו (איזהו

גבור הכובש את יצרו

144 אל ג'ני מן יקנע במא קסם להו אל

(איזהו עשיר השמה בחלקו)

145 אל האכס ואל שארע . מן כאן פי אל

ארב ואל תרבייה בארע : (איזהו

- אמתאל אל דאודייה
 שופט ושר מי שהוא בעל מוסר) :
 146 אעמל אחסאן מע מן ישכרהא .
 ואטלכהא מן א מא ידכרהא :
 147 מן טאל לסאנהו ' במלת אחסאנהו :
 148 אדא כאן כל מן יסלם עליך צדיקך
 פל צדיק כתר .
 149 מן תחתאג עליהו פאנתא אסיריהו
 150 מן תסתגני ענהו פאנתא נצירהו :
 151 מן תנעם עליהו פאנתא אמירהו :
 152 מן נצחך חכך ומן משא פי הוואך
 נפאך :
 153 א בחת יווצח א חק ולא חקיקה בנת
 א בחת :
 154 מן יזרע א מערוף יחצד א שכר :
 155 מן יזרע א שר יחצד א אתם ;
 156 מן יזרע פי א דמוע יחצד פי א סרור :
 157 א יגרבל א נאם יכלוהו ;
 158 תקייד מן א אמין ודא תאמן א באיין

אמתאל אל דאודייה

109 א- אמאנה עז ואל קנאעה גנו :

110 קץ ננאח מאל א מייאר במשתרא א
דייאר :

111 כאם א חיאת מא תצפא מן א כדר :

112 א מראי אעגם בשאנהו (לב יודע
מרת נפשו) :

113 לא יכלף א נפסן אלה וסעהא
(לפום גמלא שחנא) :

114 א וכיד כאל אציר (שקוחו של אדם
כמותו)

115 מא ערא א רסול אה א בלאג :

116 מן צאק צדרהו אתסע לסאנהו : מן
תרם א קלב פאץ ערא א לסאן

117 אן גרא לנאצרהו קריבון :

118 בין לתגיב ואל מגייבי ראהן א אל
כאייבי (בין חתא למחבתא אזל

ברא דעלובתא בר סב)

119 אדא צאר גוע פי א בלד סבע סנין

מא יג'יר אהוואל אל צנעני :

(שב שני הוא כפנא ואכבא דאוּמנא

לא ה'לק) (סנה' כמ')

170 תחפין' מן שר אלו תחסן ליהום :

171 אל דגאר - צנאדיק מקפלה ומא

מפאתיחהא אלה אל תגאדיב :

172 אל צכי מא ימנע נפסרו מן עדווינו .

וא בכיר יכבי מ'להו מן מחבינו :

173 אדא תמלב מן אל בכיר סהמך .

כאנך תציד פי א בר (גול) סמך :

(המבקש מן הכלי דבר . כציד דגים

במדבר) :

174 לא תכשף לצדיקך שיי אלו תכפיהו

מן עדווד :

175 ארבעת אשיא קלייתהום כתרה זהום

א עדו . ואל נאר . ואל מרין' ואל נסא :

אמתאק אל דאודייה

פצל ד' מן ורוד א דאודייה קסס ד'

אשרי אדם מצא חכמה ואדם

יפיק תבונה (מסלי ג' יג')

בכל דבר קנה חכמה אנושית

וא דעת חכמים לבך שית

170 (סאלו לעאלם) מא א ברם ? (קא)

צדק א אכוזה פי א שדה ואל רכוזה :

171 (סאלו לסקראט) איי אסבאע אחסן

(קאד) אד מרה :

172 (סאלו לפיתאגורס) מן אלדי

יסלם מן מעאדאת א נאם ? (קא)

אד מא יצהר מנהו לא כיר ודא

שר כיה דלך ? קאל לאנהו אנ פעל

כיר עאדוה א אשראר ואן פעל שר

עאדוה אל אכאייר :

173 (סאלו לאפראטון מתא יכמל עקל

אל רגל ? (קאד) אדא רצא אנ

יקולון עדיה מזנון :

- 180 (סאו לעאם) אייהו שר ומחבוב ?
 (קאל) אל ג'נא ;
 181 (סאו לפיתאקום) אייהו אכפא שיי ?
 (קאר) אל מסתקבל ;
 182 (סאלוהו) אייהו אכתר אמאנה ?
 (קאל) אל ארץ' ;
 183 (סאלוהו) אייהו אכתר לייאנה ?
 (קאל) אל בחר ;
 184 (סאלו לאפלאטון) איי שיי מן
 אפעאל א נאם ישבה אפעאל א ?
 (קאל) אל אחסאן אא אל נאם ;
 185 סאלו רבעץ' אל מרוך (איי אצעב
 אל אשייא עלא א אנסאן ?) (קא)
 אן יערף נפסהו , וייכתם סרהו ;
 186 (סאלו לבעץ' אל חוכמא) ביש
 ינתקם אל אנסאן מן עדוהו ?
 (קאל) באצלחה נפסהו ;
 187 (סאו לעאם) ביש ינערף א עאקל ?

אמתאל אל דאודייה 10

קל בקלת מקלהו וכרתת אחתמלהו

188 עקל אל כאתב פי קדמהו :

189 לים גרחן במייתן אילאמון (אין)

בשר המת מרגיש באיזמל)

190 אתבע אל סבע ולא תתבע אל מראת

(אחורי ארי ולא אחורי אשה)

191 כון נ' כל מן כאן ואכתסב ארב

יכפיד עוויץ אל אצק אן אל הנל

מן קאל אנא . לים מן קאל כאן

אבי וא:דאדי ;

192 לא תכון אווד מן תנרב אל גדיד .

ולא אבר מן יבטד אל קדים :

193 וקת אל תשוף אל סוק כסאד אשתרי ;

194 אל סכות אלמף זוואקה דל נסא ;

195 אל זוואג נווע מן אנוואע אל יאנציב ;

196 תקייד לא תצהר תמכינד . לא

תכתר מעאדיד ;

197 מן האל אנא מא קליל שר בל

פאיינאט לא תנעלהו מן א כאיינאט

198 צל אל אעוונ אעוונ :

199 כם מן כרים פצחתהו אל עיאר :

200 למן תענז א מרה ען א אנתקאם תכבי

201 תכלין שמעת אל פקיר בסוואלף

אל מהתשם :

202 שר אל נאם מן יסאעד אל צאלם

עלא אל מצלום :

203 תנין מא יערף פצלחום אלה מן

פקדהום והום א שבאב ול עאפייה

204 לים מן עאדת אל כראם תאכיר

אל אנעאם :

205 רים מן עאדת אל אשראף תעגיל

אל אנתקאם :

206 מן יעלם אר נאם אל כיר והו לא

יעמל בהי מתל אעמי ביידהו סראג

יסתציאו כהא גירדהו והו לא יראה :

207 אל ימדהך כשיי אלדי מא ביד והו

אמתאל אל האודייה

ראצי ענד ידמך בשיי אלדי מא ביד
והו זעלאן מנד ;

208 קאל אפלאטון א חכים , אמלב חסן
א עמל לא תמרב סרעתהו , לאן א
נאם מא יסאלון בכם יום כרין
ולאבן ינצרון חסן צנעתהו :

209 קאל עאגם אדא כרגת א כלמה מן
א קלב דכלת אא א קלב , ואדא
כרגת מן א לסאן לס תתנאווי
א אדאן ; (דברים היוצאים מן הלב
נכנסים ללב)

210 אדא נרד א עדו צדאקתהו מעך ען
סבב מע דהאב א סבב תרנע א
עדאווה ' מתל מאיי תחמיהו אדא
בטלת א נאר ירד לאצלהו בארד
וסגרת א מרה לו טליתהאבל עסל
מא תתמר אה מר ;

211 תחפין מן א כרים אדא הוונתהו

אמתאל אל דאודייה

ומן א אחמק אדא מאזחתהו . ומן

אל עאקל אדא זעכתהו . ומן אל

ספיה אדא עאשרתהו :

213 ארז"ל מדבורו של אדם נכר (יעני)

א לסאן דריל א אנסאן ;

214 (אמתאל בתם א עלם) אטייב מן

א מאיי וקת א עמש ;

215 אעדא מן א עקרב ;

216 אפסד מן א גראד ;

217 ארזם לאר רגל מן צלהו ;

218 אכשף סר מן א זגאגה עלא מא פידא

219 אחייל מן אל תעלב ;

220 אוזחא מן בית אל ענכבות ;

221 אתקד מן אל רצאן ;

222 אכף מן אל נכאדה ;

223 ארק מן אל נסים ;

224 אכתר מן אל נמל ;

225 אעמש מן אל רמל

אמתאל אל דאודייה

- 220 אחלא מן אר עסל
 221 אמר מן א עלקם 222 אסרע מן א ג'זא
 223 אעשק מן מגנון עלא לידה
 224 אקצד מן אר נמלה
 225 מבקי בלוות איוב (כי לפני לחמי אנחתי
 חבא איוב ג' כד')
 226 מחסור חסרת יונם (כל משבריק וגליק
 עלי עכרו יונה ב' ד')
 227 מטרווד אמראד אדם (ויגרש את
 האדם ברא ג' כד')
 228 מסרור סרור אל ערים עלא ערוסהו
 (כמשוש חתן על כלה)

סי' דהוד צמה חזק לחן אידי ואידך על ואדי
 אשידה גא לידדי . הוא יבבה יקודי .
 בפל מפל לי גשבע לקבץ את גדודי :
 דודי השוכן רומה . מתי תבנה לי חומה .
 עד מה איתלה מה . מתי תשיב לי הנדי :
 הלא ממך עדינה . פי נתאחרת . עדינה .

קומי עדיך עדי גא . ושמחי במנעדי :
 וראה אונב המוני . טרפני בשניו . ושרפני
 גם גניו . יעשו בן קנבדי :
 דום עליך אצוה . כמו אש לא תפּוּה .
 שביל אויבך אענה . כי אני אל לבדי :
 צוררי היו קראש . תחת השקוני מי רוש
 אימתי דמי תדרוש . ותנקום משודדי :
 מאז היא פעלו . ידים אשר ישפילו . ועל
 פרעה וחיזו . אז ירדתי בכבודי :
 חקמת היא טרביני . וקציון תעלגני . חיש
 תבנה את משכני . ותצליח בדי :
 חזקי היום ישעך בא . לא יאמר עזובה .
 כי אים שמך חפצי בה . קומי אזרי עמודי :

סי' דויד * לחן מן אנר יורימני

מן הַיָּר יורימני . כי הוא אל ידים . שפלים
 עד מרום . מוציא אסירים :
 ביין אמת מלכי * הוא ידרוש דמי
 כי גתן עמל כי * גדל אשמי

וְאֵלֵיוּ דוֹמִי	*	שׁוּבֵי גַפְשֵׁי חֲפִי
יִזְכֶּר מְאֹדִים :	*	הוּא יִגְהַה חֲשָׁפִי
		(דוֹדִי) מִן הַגֵּר וְכוּ'
לֹא צוּ אֲדוֹגִי	*	וְלִי מִי יִחְבֹּד
גִּזְרַת קוֹנִי	*	עַל זֶה אֲנִי אֶסְכּוֹל
עָלְיוּ בְמַחֲוֵנִי	*	אֵילֵי יִתֵּן גְּבוּל
חֲפֵה מְטָרִים :	*	וַעַת יִרְעַם זְבוּל
		(דוֹדִי) מִן הַגֵּר וְכוּ'
וַיִּגְדֵּל שְׁשׁוֹנִי	*	יִנּוּחַם לְבָבִי
תִּצְפֶּה עֵינֵי	*	וְאֵל יִשָּׁע אָבִי
יִכְטֹד אוֹנִי	*	יִסִּיר מֵעַצְבִּי
אֲגִדִּיל זְמִירִים	*	גַּם בְּמַחֲשָׁבִי
		(דוֹדִי) מִן הַגֵּר וְכוּ'
שׁוֹבֵן שְׁמִימָה	*	הֲרַשְׁתִּי נָא אֶלְעַד
בִּירוּשָׁלַיִמָה	*	רְאֵה כִי צָר מֵעַל
הִבִּיא עָלַי מָה	*	קָיִים לִי וְאֶעַל
כְּגַפִּי גִשְׁרִים :	*	וְאִשָּׂא אֶתְכֶם עַל
		(דוֹדִי) מִן הַגֵּר וְכוּ'

כַּמֶּל קָסָם אֵל תֹּאנִי וַיִּלְחַקְהוּ קָסָם אֵל תֹּאֲלַת אֲנִשָּׁא

